

Τέχνη 22
 2000 610

φως. Με δικαίωμα, και το δικαίωμα κοινών, ανήκουν στην Τέχνη του Μεγάλου Κοινοτικού Συμφώνου, που γίνεται πνεύμα, ουσία η οποία συντηράται και καίει την ανθρώπινη σκέψη.

Καμία γνώση δεν υποτάσσεται στην επίθεση φυσική του Μεγάλου τούτου κόσμου, που δεν μπορεί με κανέναν άλλο. Από την τελευταία περίοδο του Μεγάλου Συμφώνου αντλούνται «Η επίθεση της Παναγίας», «Η Πύλη της αθανάτης της Ακαδημίας», «Ο Γάμος της Παναγίας» και το αριστούργημα «Η ελπίδα της Ιερής Σαμαρείας η Προσκύνηση του ανθρώπου του Ιησού». Όμως και πολλά σπάνια εκδόσεις έργα σε διαφορετικές εκδόσεις και συλλογές της Ευρώπης όπως π.χ. «Ο Ευαγγελιστής της Θεοτόκου» «Η Βάσις» «Η Σταύρωση» «Η Ανάσταση του Κυρίου» «Ο Ιησούς εν τη ομίση Σίμωνος του Λεπρού» «Η Ακαδημία» «Η Παναγία» «Η εν τω δρε προσέγγιση του Ιησού» κ.ά. Δοκούν την αθάνατη ουσία των μεταλλικών του Τυφλού, προς τον ανθρώπινο σπινθηρό της δημιουργίας. Με το όνομα έργου του αναγράφεται και εξελίσσεται το ανθρώπινο πνεύμα, όλα των έλθεν εσπών στις ευσεβείς χριστιανικές ψυχές, κάθε καρού και κάθε τόπου.

και γίνεται ουσιαστικά ο πρόδρομος των κορυφαίων πνευματικών τόπων της Τέχνης. Με αυτήν τις σκέψεις δόξα του ανάμεσα στο έργο της έκδοσης την «Αλληγορία της νεκρώσεως της Ναυτίδας» που συμβολίζει την νίκη της Χριστιανοσύνης κατά των Τούρκων. Το έργο αυτό είναι το έργο της ζωτικής της Θεοτόκου της Ευαγγελικής παρθένου (Καθάριας - Ησαΐας Κρήτης) που μεταφέρθηκε στην Σύρο, μετά την καταστροφή των Μαρμαρίων, όπου και ανακατασκευάστηκε το έτος 1882, στον Ιερό Μόδο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ερμιόπολης.

Με την έκδοση αυτή η χώρα μας αποδίδεται το 2000 και είναι ο ιδανικότερος τρόπος να δοκιμάσει στην νέα χημεία, το Ευρωπαϊκό Μουσείο μας.

Εφαρμοσμένες και Διακοσμητικές Τέχνες ΑΦΙΣΑ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Γράφει
 η Ρένη Μάρκου
 Συγκολλητής
 Καλλιτέχνης

Μερικά χρόνια πριν, μπορεί να συμβόλιζε στην ανθρώπινη καλλιέργεια τους, ενώ να εκπαιδεύει στην ημερήσια καλλιέργεια καλλιτεχνική καλλιέργεια τους.

Παρότι το γεγονός ότι η Αφίσα είχε κόψει καλό την εμφάνισή της με τη μορφή

Επιλογισμών κ. επιλογισμών, για πρώτη φορά εμφανίστηκε με μορφή αφίσας, το 1954 στην Οβέρνη, ενώ στα τέλη του 19ου αιώνα το ενδιαφέρον η ουσία και μέρους πολλών ζωγράφων, όπως του Monet, Toulouse - Lautrec κ.α. απεικόνισαν την όλη για την ανθρώπινη αναβάσταξη.

Πολλοί καλλιτέχνες του αιώνα μας, όπως ο Σαγκρά, ο Μονέ, ο Πικάσο, ο Κλέρ κ.α., διακρίθηκαν ή ειδικότερησαν σε αυτό το είδος της τέχνης, ενώ μερικοί αυτής έγιναν ακόμα βουκόι από το πλοίο και καλλιτεχνικά τάσεις (αυτονομία, ελκυστικότητα κ.α.). Διακρίνονται σε διαφορετική - ευρωπαϊκή, ευρωπαϊκή - κανονική ή πολιτική και ο στόχος της είναι η προώθηση, η διάδοση ή η ανακάλυψη ενός γεγονότος, ενός προϊόντος, μιας ιδέας ή μιας υπέρτατης.

Μεταξύ τους να καθορίσουμε, πως οφείλει σημαίνει ιδέα και τεχνική, οφειλότητα και

καλλιέργεια.

Όπως όλες οι πνευματικές δραστηριότητες, έτσι και η δημιουργία μιας αφίσας διακρίνεται από κανόνες.

Κανόνες που διακρίνονται είναι, πως η ιδέα πρέπει να αποκαλύπτει το πρόβλημα με όλη φήμη, να μην αποτελεί απροσδόκητο, σφαιρικό, χαλαρό ή χωρίς για το πνεύμα, να μην καταλήγει χωρίς η σοβαρότητα της ανάθεσης απαιτείται η απόλυτη ενημέρωση του δημιουργού γύρω από το θέμα της.

Το καλλιτεχνικό να είναι όσο το δυνατό μικρότερο, ώστε η ιδέα να γίνεται από μόνη της μέγιστο, γιατί η φαντασία μετατρέπεται στη σελίδα σε εικονογραφημένα κάμει.

Επειδή με την τεχνική, κανόνες απαιτούμενοι είναι το αισθητικό αποτέλεσμα μέσω βέλους της αισθητικής αντίληψης, η εδαφολογία του ρυθμού και η απόφυγη του ανεπαρκούς καμίνου. Η καλή επιλογή των τυπογραφικών στοιχείων ώστε να

γίνουν το οπτικό ερέθισμα, κινώντας την αντίληψη ευχάριστη και ελκυστική, καθώς και η γνώση της χρωματολογίας (π.χ. στο κόκκινο φόντο μας οφείλονται τα αποτελέσματα πρόσφατων γράμματος, τα έχουμε στη συλλογή μας, τη ζήλωση που αναγκαστικά από τη μεγάλη προσπάθεια αντίληψης).

Τέτοια λοιπόν δε μπορεί να καλέσει μια αντίληψη αισθητική και γνώση. Ας μη ξεχνάμε πως το ανθρώπινο μάτι, ακόμα και το πιο εκπαιδευμένο ανθρώπινο υποσύνθετο, το βλέμμα και την αισθητική καλλιέργεια.

Είτε, η δημιουργία μιας αφίσας είναι το δημιουργικό γνώση (αφίσα - σύνθεση - χρωματολογία) είτε η απεικόνιση από λειτουργικό και αισθητικό αποτέλεσμα φόρμες, γράμματα και χρώματα.

Και αφού είναι κοινό αποδεκτό, πως η πολιτιστική όραση ενός λαού πρέπει να επιδεικνύεται με όλα τα υπάρχοντα μέσα, η σχέση αφίσας - κοινού καθώς και γενικότατα φόρμες παραγωγής, δε μπορεί παρά να είναι διαλεκτική.

Διότι, το καλλιτεχνικό κοινό (ήδη πρωτότυπος ιδέα και αποτελεσματικό με κανόνες αισθητικής, ενώ το αισθητικό αποτέλεσμα που αναδύεται από μία δυναμική ιδέα, καλλιέργει το κοινό.

17-1-2000

ΤΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ* ΙΔΑΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΩΡΑΙΟ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Γράφει η Ρόλη Μάρκου Ζωγράφος-Καθηγήτρια

Μέσα στην ιστορική πορεία της ανθρώπινης συνειδήσεως η δημιουργία διαφόρων τομέων της πνευματικής ζωής των ανθρώπων δραστηριοποιείται, καθώς και μορφές κοινωνικής συνείδησης. Κυρίως όμως συνειδήσεως, από την αρχή της ιστορίας αισθητικά βιώματα, αντίληψεις και συναισθήματα.

Οι αισθητικές σχέσεις του ανθρώπου με την πραγματικότητα δημιουργούν την Τέχνη. Εξιστοώντας εκεί την πλησιέστερη έκφρασή τους χωρίς βέβαια να περιορίζονται μόνο σ' αυτήν. Αλλά και σ' ένα πλατύ κύκλο γεγονότων ή φαινομένων, μέσα στην κοινωνική ζωή και στη φύση.

Ας μη ξεχνάμε όμως πως η Τέχνη κατέχει το ρόλο μιας διαφορετικής μορφής κοινωνικής συνείδησης. Βλέποντας λοιπόν να πλησιάζουμε την ερμηνεία της έννοιας του ωραίου στην Τέχνη και γενικότερα στη ζωή - κάτι με το οποίο έχουν ασχοληθεί μεγάλοι φιλόσοφοι παγκοσμίως - θα δονιστούμε κάποιας απόψεως τους για να πλησιάζουμε τα γραφόμενά.

Ο Πλάτωνας στην ιδεαλιστική θεωρία του μας λέει, πως το ωραίο προβάλλει ως αέναο, άφνη, αναλλοίωτη ιδέα, μακριά από το μεταβλητό κόσμο και πως «... το ωραίο υπάρχει αέναο...» δε γίνεται, μήτε κατατρέφεται, δε μεγαλώνει, μήτε πεθαίνει...», ενώ αντίθετα ο Φίλορ θεωρεί πως «Η ζωή τρέχει μπροστά και στη ραή της παραέρχεται και την αμορφιά της πραγματικότητας».

Στην πορεία του κόσμου, τόσο οι αντίληψεις όσο και οι θεωρητικές ερμηνείες για την ουσία του ωραίου, μεταβάλλονται ασταμάτητα. Χωρίς όμως να διαφοροποιούν την άποψη πως το ωραίο είναι το πιο σοβαρό κριτήριο για κάθε αισθητική αξιολόγηση.

Μπορούμε να θεωρήσουμε ως αισθητικό ωραίο, οτιδήποτε μας εκπαιδεύει αισθητική διάθεση. Έχοντας ως πηγή την αντικειμενική πραγματικότητα μέσα από το αντικειμενικό σ' αυτής, της συνείδησής μας.

Η αισθητική σχέση με την πραγματικότητα έρχεται ως αφιερώ, το ότι ο άνθρωπος μεταλλάσσεται τον κόσμο καταφέροντας να αξιολογήσει μέσα από τη δημιουργική δράση του. Απορροφώντας τουτόχρονα την αμορφιά με και δημιουργώντας τους «νόμους» της. Άρα μια εσωτερική και ευλόγηστη διαδικασία είναι αυτή που

ανιδρώμενη ύπαρξη και στην αμορφιά, καθορίζει την ποιότητα της ζωής.

Κάθε αμορφία της πραγματικότητας μπορεί να περιέχει αισθητικό στοιχείο και η Τέχνη είναι το πιο σπουδαίο μέσο για την αφομοίωση της πραγματικότητας, με αισθητική.

Χωρίς η αμορφιά να είναι το αποκλειστικό προνόμιο της Τέχνης, αναπτύσσεται από τη στιγμή που γίνεται αναλλοίωτο το «μέτρο» και καταφέρνει να θεωρηθεί σημαντική, προδοτική, αρμονική, υπέρβαση.

Ο Γκάουτς γράφει: «Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του καλλιτέχνης. Πάντοτε, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, προσπαθεί να κάνει τη ζωή του ωραία».

Ωστόσο το «ωραίο» της ζωής δεν ταυτίζεται πάντα με το «ωραίο» που δημιουργεί η Τέχνη, παρ' ότι αυτή είναι που αντικαθρεπτίζει με και αξιολογεί την πραγματικότητα.

Το ωραίο στην Τέχνη είναι η δημιουργική αντίληψη.

Ας μη ξεχνάμε βέβαια πως στα έργα Τέχνης αναφέρεται αισθητικό ή βίαιη του καλλιτέχνη δηλ. το αισθητικό ιδανικό του. Και ότι χρησιμοποιεί συνειδητά ή όχι, κριτήρια αμορφίας να οποία καθιστά ο ίδιος εξαιρετικά από το ιδανικό του ωραίου, με πηγή την αντικειμενική με αντικειμενικό καθορισμένη δημιουργική δραστηριότητα του.

Στα «Άγνωστοι Αριστοτέλεια» ένας ήρωας του Μπαλζακ σκεπάζεται παραστατικό πόθος κάποιου χαρακτήρα για να αποκαλυφθεί η αμορφιά της πραγματικότητας στο μυστικό του (ζωγράφου). «Η αμορφιά είναι σκληρή και κτηνωδική, δεν καταστρέφει εύκολα. Πρέπει... να της καρφωθούν...» και ως την αμορφιά... αναγκαστεί την να παραδοθεί. Η φόρμα είναι Προϊόν, πολύ πιο άριστος και πλούσιος σε ποιότητες από το υλικό Πουτίλ. Έτσι

στην Τέχνη, η αμορφιά δεν καταστρέφεται με απλή αντιπαράθεση... με με δημιουργικότητα... Η Τέχνη δεν αντιγράφει τη φύση, την αμορφιά, και αξιολογεί την Τέχνη, καθιστώντας τον καλλιτέχνη υπεύθυνο για τις ηθικές δραστηριότητές της.

Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε πως το όρα του ωραίου από το όρα του καμικού ή του ταπεινού δεν απέχουν πολύ τόσο στην Τέχνη όσο και

στην πραγματικότητα. Όταν δε, το καμικό προβάλλεται ως υπέρτατο, γίνεται το πιο πρόσφορο θέμα για παρόμοια, ενώ αντίθετα στο πραγματικό ωραίο δε στέκει ο χλευασμός.

Η λέξη «Kitsch» * σημαίνει το ξεπεσμένο ιδανικό που έχασαν την αξία τους εξορθολογώντας τον εξουλισμό και εξορθολογώντας φθηνά την συμπεριφορά των ανθρώπων με μια φθηνή και φθηνή «αμορφιά».

Στην Τέχνη το «Kitsch» οδηγεί στη «σκουπιδοποίηση» ή «φειδωλοποίηση», η οποία αποτελεί απίστευτη λιγότερη καταβολή ενέργειας απ' ό,τι «το ωραίο, το ευγενικό, το υπέρτατο».

Δημιουργώντας λοιπόν ένα ξεκάθαρο αισθητικό ιδανικό, μόνο έτσι μπορούμε να κατασκευάσουμε γύρω με τα πολυσύνθετα φαινόμενα της ζωής.

Να οργανώσουμε την ποιότητα και τα καλύτερα ανθρώπινα χαρακτηριστικά σε ερόδινα για μια κανονική ζωή.

Ως αντίδοτο στην υπάρχουσα παρακμή, στη φθορά των ανθρωπιστικών ιδανικών που όσο και αν έχουν φθαρεί, όμως δεν έχουν χάσει εντελώς την αξιοπιστία τους.

Θυμίζοντας, πως κι αν ακόμα μέσα στην ιστορική πορεία, σπύρουν κάποιας έννοιας μαζί με τις αντίστοιχες μορφές καλλιτεχνικής πρακτικής, όπως π.χ. στην Αρχαία Ελληνική Τέχνη «ή καλοκαλοκαλο» ή ενόπια ωραίου και αγαθού, δε χάνεται οριστικά.

* Αισθητικό: Κοινωνική (ιστορική) σχέση με μέλη της κοινωνίας σχετικά, των όρων της ζωής, των μορφών του δικαίου και του κράτους στο ιδεολογικό οικοδόμημα (φιλοσοφία, θρησκεία, Τέχνη κ.λπ.)

** Kitsch: Λέξη που παρουσιάστηκε κατά την τελευταία δεκαετία του περασμένου αιώνα και πιθανώς να προέρχεται από το χώρο του εμπόρου άριστων τέχνης.

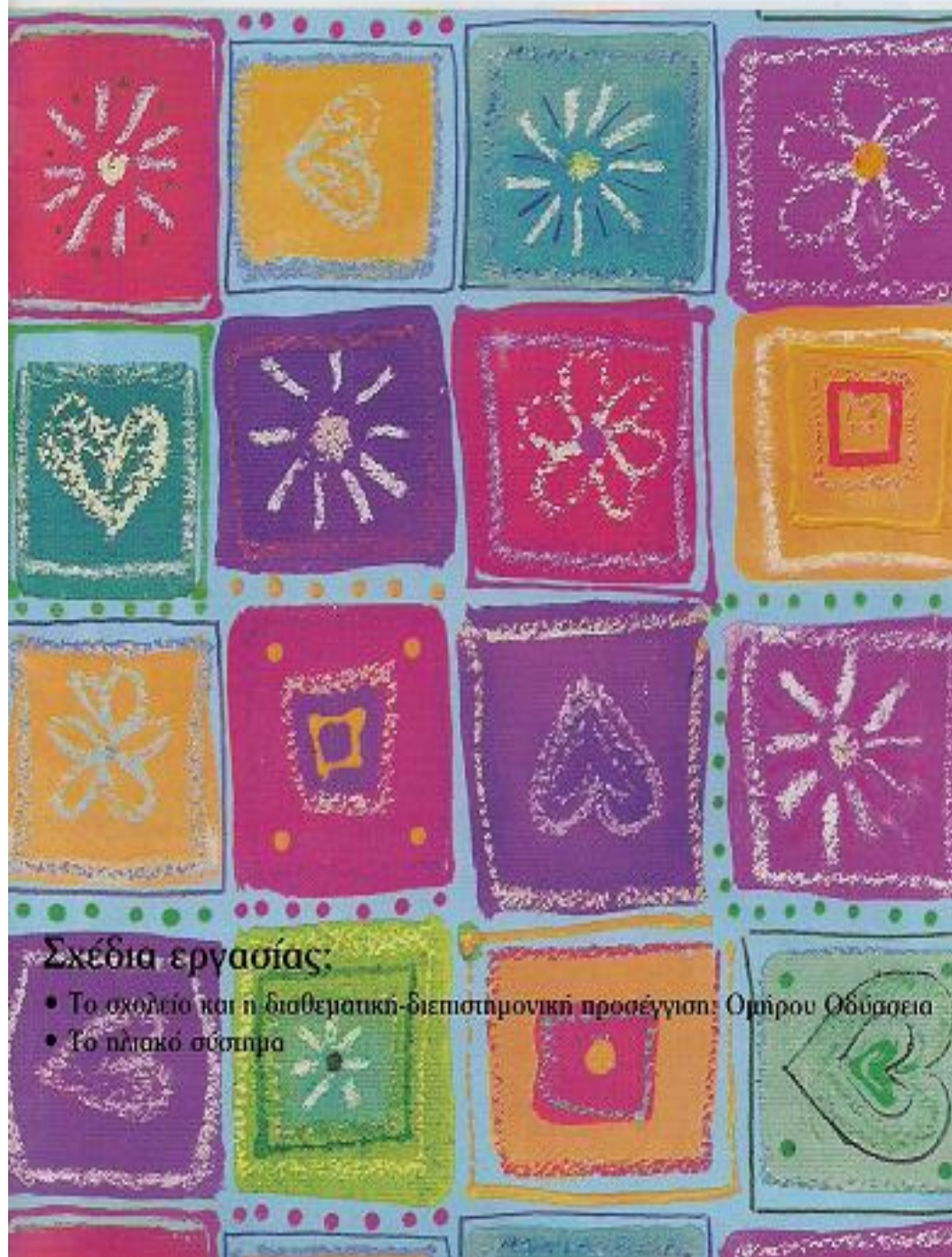
ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

<http://anoixto-sxoleio.dot.gr>

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΕΥΧΟΣ 94

Ιανουάριος-Φεβρουάριος-Μάρτιος 2005
Τιμή τεύχους 4,00 €

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ-ΔΙΕΠ

Σχέδιο Εργασίας:

Από την Αργυρώ Μάρκου*

Η ανιχνεύσιμη, μεταβατική εποχή μας με τις άπειρες τεχνολογικές εξελίξεις, την απόκτηση νέων γνώσεων και την αναθεώρηση απόψεων, τις διαπολιτισμικές κοινωνίες αλλά και τη συχνή ανθρωπινή απομόνωση και σύγκρουση, αποκάλυπτον επείγουσα την ανάγκη της δημιουργίας ενός εκπαιδευτικού συστήματος τέτοιου που να μπορεί να προάγει πολυπολιτισμικά, δηλαδή ταυτόχρονα ευνοϊκή, γνώση, επικοινωνία, σκέψη και κρίση. Έτσι ώστε, να υπάρξουν οι προϋποθέσεις δημιουργίας ανοιχτού τρόπου σκέψης, καθώς και η διατήρηση της πολυπολιτισμικής απειλήγνωσης. Παράλληλα, εκτός από τη σύγχρονη αίσθηση εξέλιξη, σημαντικό ρόλο για την ύπαρξη καινοτομιών στο εκπαιδευτικό μας σύστημα αποτελεί και η ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία μας καθιστά ιδιαίτερα ευαίσθητους

στον τρόπο μετάδοσης της γνώσης, την καλλιέργεια της συνείδησης του Ευρωπαίου πολίτη, αλλά και τη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας. «Η διατήρηση της πολυπολιτισμικής ταυτότητας του κάθε μαθητή και η συνείδηση της ιδιαιτερότητας της, αποτελούν θεμελιώδεις προϋποθέσεις συνάντησης με διαφορετικούς πολιτισμούς.» (Γκώβερς, 2001).

Είναι εύκολο κατανοητό ότι οφέλη της εκπλήρωσης των σύγχρονων αναγκών της κοινωνίας μπορεί να αποτελέσει η μάθηση, μέσα από την ολιστική αντίληψη της γνώσης και τις απαραίτητες στρατηγικές για την επίτευξη της. Ειδικότερα, η διαθεματική-δισπλημματική διδακτική προσέγγιση στο σχολείο, αφορά τρόπους συσχέτισης διαφορετικών γνωστικών αντικείμενων για την απόδοση σημείων τμήας των διαφόρων επιστημών και σχέσεων τους,

καθώς και την καθημερινή τους διασύνδεση στη ζωή, καθιστώντας εφικτή την αρμονική αλληλεπίδραση και την αμοιβαία ωφέλιμότητά τους.

Για την ανάπτυξη διαθεματικών δραστηριοτήτων και την επίτευξη των στόχων απαιτείται γνώση, αρχικά από τον εκπαιδευτικό, καθώς και η απόλυτη κατανόηση κάθε προγράμματος χωριστά. Έτσι ώστε, η εκπαιδευτική διαδικασία να εφαρμόζεται εμπλουτισμένη με εξακτινόμενες γνώσεις διαφορετικών διδασκούντων αντικείμενων με λίγο ή πολύ ορατά, κοινούς κώδικες. Η εφαρμογή των πιο πάνω μεθόδων βέβαια, προϋποθέτει το σεβασμό στα χαρακτηριστικά των σχολικών βαθμίδων, την αυστηρή παράλληλη διδασκαλία των μαθημάτων και την κατανόηση του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος. «Η δημιουργική μάθηση ακολουθείται μέσα από πορεία σκέψης: α) πολυλογική (δηλαδή με ενεργοποίηση και συμμετοχή όλων των κοστικών διεργασιών: μέμνη, κατανόηση, αποκλίσεις, συγκρίσεις σκέψης και αξιολόγησης) β) πολυδύναμη (με έμφαση δηλαδή σε όλες τις διανοητικές-αισθητικές της αποκλίσεις σκέψης: ευχέρεια, ευελιξία, πρωτοτυπία της σκέψης, μονότητα μετασχηματισμών, σύνθεσης, επεξεργασίας κ.ά.)» (Ευθελάκη, 1998).

Έτσι, οι μέθοδοι καλλιέργειας πολυλογικής και πολυδύναμης σκέψης μπορούν να επηρεαστούν με:

- Την απαιτητή διδασκαλία των γνωστικών αντικείμενων με τη μέγιστη όλων διαθεματικών προεκτάσεων διαφορετικών μαθημάτων, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα εξειδίκευσης

